

[Marius Buhl.]

om at blive arbejdsløs, hvor de, selv om de skulle blive syge en måneds tid eller to, bliver i stillingen alligevel.

Disse faste stillinger har det solide element i sig, og det er soliditeten, man er ude om i øjeblikket. Man glemmer, at man samtidig slipper spændingen ved arbejdet og måske også får det gjort en smule kedeligere. Spændingen får man på anden måde i dag, den får man som tilskuer ved foldboldkampe, 6 dages løb og andre steder. Der får man udløb for det spændingsbehov, ethvert menneske har i sig, og som ikke i dag kan blive tilfredsstillet gennem arbejdet, fordi selve stillingerne er gjort solide. Jeg er ikke imod, at man gør stillingerne solide; jeg kunne bare ønske, at man i højere grad kunne få spændingen flyttet over på det daglige arbejdsområde, men det er jo en helt anden historie, som Kipling siger. Jeg skal ikke komme nærmere ind på det, da jeg så kan løbe risikoen for at få en reprimande fra den højtærede formand, fordi jeg går uden for emnet. Jeg er nemlig også et soliditetsmenneske, der godt vil være på den sikre side, i hvert fald når jeg står på talerstolen. Sagen er, at vi skal have en folkeskole, der kan bruges til at skaffe folk til en del af de eftertragtede soliditetsstillinger. Det betyder ikke, at den kan få eleverne gjort færdige til dem alle, ingenlunde. Der vil fremdeles være mange, mange stillinger og ganske sikkert blive endnu flere med atomalderen, hele mekaniseringen o. s. v., der vil kræve en uddannelse på måske 10 år og altså kræve en eksamen. Det kan imidlertid også lade sig gøre efter de foreliggende lovforslag.

Det næste øjemed med udarbejdelsen af lovforslagene var dette: kan vi gøre folkeskolen bedre uden at gøre eksamensmellemskolen ringere? Hvordan vil den nu komme til at se ud? Efter det foreliggende lovforslag herom bliver der 3 typer. Der bliver en 4-årig realskole, begyndende ved 13 års alderen, hvor eleverne skal stille med 1 års engelsk og nogle kundskaber i fysik. Den nuværende er 5-årig, begyndende ved 11-12 års alderen, og her kan eleverne stille uden disse nævnte forundskaber. Er der nogen, der tror, at en realeksamen klart på 4 år, med disse forundskaber, som den nuværende 1. mellem ikke har, og med elever,

der dog er blevet et år ældre og har lært noget mere dansk og regning — de står jo ikke stille i det år — ikke kan være fuldt så god som den nuværende realeksamen, der tager 5 år? Der kan diskuteres om det, men at man, som dagspressen i den sidste tid har ladet skinne igennem, kan geråde i et så voldsomt oprør, må jeg sige er mig noget uforståeligt.

Den næste type er 3-årig, begyndende ved 14 års alderen, hvor eleverne har haft tysk i 1 år og engelsk i 2 år samt matematik i det omfang, det læres i den nuværende 2. mellem; i 1. mellem lærer man ikke matematik. Denne type svarer til den i den nugældende kongelige anordning af 19. januar 1956 omhandlede eksamen, som ellers er mødt med så megen velvilje og så megen påskønnelse. Hvorfor skulle den være ringere? Hvorfor skulle den dog ikke kunne bruges? Man må have mig undskyldt. Vi kan måske i udvalget drøfte, hvordan man kan gøre den forberedende undervisning, der kræves, mere praktisk og overkommelig for de mindre landsbyskoler, men det er et spørgsmål for sig.

Endelig opererer lovforslaget med en tredje type, der er 2-årig, begyndende med 15 års alderen og altså byggende på det 8. skoleår; eleverne har som grundlag her 3 års engelsk, 2 års tysk og matematik i omfang som til og med den nuværende 3. mellem. Jeg er imod denne sidste form, fordi jeg synes, den er unødvendig; men hvis man kan give eleven den forudsatte forundskab, så indrømmer jeg, at en sådan eksamen kan tages uden at devaluere realeksamen. Jeg vil med det samme sige, at jeg går ud fra, at vi beholder disse kursus i Høng, Rønde, Odense, Glamsbjerg o.s.v. med adgang for elever i en mere fremrykket alder til at få realeksamen på en kort tid — der bliver her kun tale om et navneskifte. Jeg havde besøg af nogle folk forleden dag, som var bange for, at denne skoleform helt skulle glide ud.

Jeg sammenfatter altså, at eksamensskolen formentlig vil blive mindre, men jeg kan ikke indrømme, at den skulle blive ringere efter disse lovforslag. At den bliver mindre, kan skade den private realskole. Når denne skole er udbygget med bygninger og alt til at have 5 klasser og pludselig skal ned på 4, kan det betyde et minus i renta-